

Juhend kehtiv alates: 15.05.2024

Koostaja: Tervisekassa

**Töötervishoiuarsti e-konsultatsiooni teenuse juhend raviarstidele
ning töötervishoiuteenuse osutajatele**

Sisukord

Mõisted ja lühendid	3
Eessõna	4
1. Teenuse eesmärk	4
2. Teenuse sihtrühm	4
3. Teenuse kirjeldus	5
3.1. Töötervishoiuarsti e-konsultatsiooni teenusele suunamise näidustused	5
3.1.1. Töövõimetuslehe „Töötingimuste ajutine kergendamine“ väljastamine	5
3.2. E-konsultatsiooni küsiva raviarsti tegevused	6
3.3. E-konsultatsioonile vastava töötervishoiuarsti tegevused	7
3.3.1. Töötervishoiuarsti vastuvõtt patsiendi terviseseisundi täpsustamiseks	7
3.3.2. Töötervishoiuarsti vastuvõtt patsiendi töötingimuste täpsustamiseks	8
3.4. E-konsultatsiooni SKV liigid ning vormistamise nõuded	8
3.4.1. SKV „E-konsultatsioon“	8
3.4.2. SKV „E-konsultatsioon ravi ülevõtmisega“	9
3.4.3. SKV „Tagasilükkamine“	9
4. Raviarve esitamine	9
5. Teenuse jälgimine	10
LISA 1	11

Mõisted ja lühendid

- **E-konsultatsiooni teenus Tervise Infosüsteemi vahendusel** – eriarstiabi osutaja (sh perearsti) poolt teisele eriarstile pakutav teenus, mis võimaldab tsentraalse Tervise Infosüsteemi vahendusel konsulteerida teise erialaspetsialistiga patsiendi edasiste uuringute, ravi ja/või jälgimise või teise eriarsti vastuvõtu vajaduse osas.
- **E-konsultatsiooni saatekiri (SK)** – digisaatekiri e-konsultatsioonile, eesmärgiga konsulteerida teise eriarstiga patsiendi teatud terviseküsimuse osas. SK peab vastama vastava erialaseltliga kokkulepitud nõuetele.
- **E-konsultatsiooni saatekirja vastus (SKV)** – e-konsultatsiooni tulemusena saab SK koostanud tervishoiutöötaja töötervishoiuarstilt 15 tööpäeva jooksul SKV.
- **Haiguslehe alusel töötamine** – töötajal ja tööandjal on õigus kirjalikus vormis kokku leppida ajutiselt terviseseisundile vastava töö tegemises haiguslehe alusel, kui töötaja haiguslehele märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse päevast on möödunud rohkem kui 60 kalendripäeva ja töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastus kestab vähemalt 90 kalendripäeva, kuni [ravikindlustuse seaduse](#) § 57 lõikes 1 sätestatud tähtajani. Ametniku haiguslehe alusel teenistuses olemine vormistatakse käskkirjaga ([Töötervishoiu ja tööohutuse seadus](#) § 12⁴ lõige 1).
- **Tervise Infosüsteem (TIS)** – Tervise infosüsteemis töödeldakse tervishoiuvaldkonnaga seotud andmeid tervishoiuteenuse osutamise lepingu sõlmimiseks ja täitmiseks, tervishoiuteenuste kvaliteedi ja patsiendi õiguste tagamiseks ning rahva tervise kaitseks, sealhulgas terviseseisundit kajastavate registrite pidamiseks, tervisestatistika tegemiseks ja tervishoiu juhtimiseks ([Tervishoiuteenuste korraldamise seadus](#) § 59¹ lõige 1).
- **Töövõimetusleht (TVL)** – töövõimetusleht on kindlustatud isiku ajutist töövõimetus ja töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastatust tõendav dokument, mille kirjutab kindlustatud isikule välja teda raviv või talle teenust osutav tervishoiutöötaja elektroonilisel kujul ja mis edastatakse töövõimetuslehe avamisel ja lõpetamisel viivitamata X-tee liidese kaudu Tervisekassa andmekogusse ([Ravikindlustuse seadus](#), § 52 lõige 1).
- **TVL P21** – töövõimetusleht põhjusega nr 21 – „Töötingimuste ajutine kergendamine“ ([Töövõimetuslehe vormistamine ja andmete edastamine](#) § 2 lõige 1 punkt 7).
- **TVL P17** – töövõimetusleht põhjusega nr 17 – „Rasedale terviseseisundile vastava töö andmine“ ([Töövõimetuslehe vormistamine ja andmete edastamine](#) § 2 lõige 1 punkt 7).

Eessõna

Seoses tervise- ja tööministri 22. juuli 2022. aasta määruse nr 62 „Töövõimetuslehe vormistamine ja edastamine Tervisekassale“ muudatustega lisandub töövõimetuslehele alates 15.05.2024 uus tööst vabastamise põhjus – „Töötingimuste ajutine kergendamine” ning TVL P17 ja P21 andmekoosseisu lisandub uus arsti poolt täitmisele kuuluv kohustuslik andmeväli „Info tööandjale töötingimuste kohandamiseks“.

Töötervishoiuarsti e-konsultatsiooni teenus loodi 01.04.2024 eesmärgiga võimaldada raviarstil (sh ka ämmaemandal al 01.07.2024) vajaduse korral konsulteerida töötervishoiuarstiga, et täpsustada patsiendi tervises seisundist või töökeskkonnast tulenevaid riske töötaja tervisele, töötingimuste või töökeskkonna kohandamise vajadust (TVL P17 ja P21 väljastamisel) ning konsulteerida töötervishoiuarstiga, kui patsiendi tervisehäire võib olla tingitud tööst, patsiendi tervisehäire tõttu on vajalik töökorralduse muutmine või kui tegemist on kutsehaiguse kahtlusega.

Käesolevas juhendis selgitatakse töötervishoiuarsti e-konsultatsioonile suunamise põhimõtteid, töövõimetuslehe väljastamisega seonduvad muudatusi, töötervishoiuarsti tegevusi e-konsultatsioonile vastamiseks ning teenuste märkimist raviarvele, millest tervishoiuteenuse osutaja peab lähtuma oma igapäevatöös.

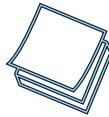
1. Teenuse eesmärk

Töötervishoiuarsti e-konsultatsiooni eesmärk on nõustada raviarsti vajalike töökeskkonna ja töötingimuste kohanduste kirjeldamisel tööandjale (TVL P17 ja P21 väljastamisel) ning nõustada raviarsti, kui patsiendi tervisehäire võib olla tingitud tööst või on kahtlus kutsehaigusele.

2. Teenuse sihtrühm

Teenuse sihtrühmaks on perearstid, eriarstid, raviasutused ja töötervishoiuarstid, kelle vahel hakkab toimuma töötervishoiuarsti e-konsultatsiooni teenus.

3. Teenuse kirjeldus

Töötervishoiuarsti e-konsultatsiooni tohib osutada ainult ambulatoorse töötervishoiuteenuse ja töötervishoiuteenuse tegevusloa alusel. Selleks on tervishoiuteenuste loetellu lisatud uus e-konsultatsiooni teenus „Töötervishoid“. Töötervishoiuarsti vastuvõetud patsiendi tervises seisundi ja/või töötingimuste täpsustamiseks (TVL P17 ja P21 väljastamisel) toimuvad vaid haiglate loetelus nimetatud töötervishoiuteenust osutavates (HVA) haiglates.

3.1. Töötervishoiuarsti e-konsultatsiooni teenusele suunamise näidustused

Patsient suunatakse e-saatekirjaga töötervishoiuarsti e-konsultatsioonile alljärgnevate juhtude või seisundite korral:

1. On kahtlus, et tervisehäire on seotud tööga, vajab võimaliku seose tuvastamist ja sellest lähtuvat edasise käsitluse täpsustamist nii tervisehäire kui ka tööga seotud soovitude osas (sh tööle naasmise tingimused pärast rasket haigust, pikkade või korduvate lühikeste haiguslehtede puhul töö sobivuse või tingimuste üle otsustamiseks).
2. Töökorralduse muudatuste tegemiseks tööandjale ja/või töötajale tervisehäire puhul, mis on tõenäoliselt tööst tingitud, ja tervisehäire puhul, mis ei ole tööst tingitud, aga mõjutab võimet täita kokkulepitud tööülesandeid (nt krooniline haigus, puue).
3. TVL P21 korral. Kui töövõimetuslehe väljastanud arst vajab konsultatsiooni töötingimuste ajutise kergendamise määramisel ning on ette näha, et patsient on vähemalt 60 päeva töövõimetuslehel ja hinnangu kohaselt veel vähemalt 30 päeva pärast töötingimuste kohandamist.
4. Kui tervisehäire on arvatavalt seotud tööga ja tegemist on kutsehaiguse kahtlusega.
5. Raseda töötamisega seotud küsimuste korral, sealhulgas TVL P17 tingimuste kirjeldamiseks.

3.1.1. Töövõimetuslehe „Töötingimuste ajutine kergendamine“ väljastamine

- P21 töövõimetuslehte saab avada, muuta, kehtetuks tunnistada ja lõpetada ainult arst.
- P21 järglehte tohib väljastada, kui töötingimuste ajutine kergendamine kestab eelduslikult vähemalt 30 päeva ning järglehte võib väljastada kuni Tervisekassa poolt hüvitatava perioodi lõpuni (182 päeva).
- TVL P21 saab avada etteulatuvalt kuni 30 päeva, kuid töövabastuse periood (P21 korral töötamise alguse kuupäev) ei saa alata varem, kui haigusjuhtumi 61. päevast.

St. arst saab avada P21 juba siis, kui inimesel on haigestumise tõttu väljastatud järg TVL veel arsti poolt lõpetamata.

P21 järglehte saab arst väljastada isikule, kes omab ravikindlustust:

- töölepingu alusel;
- FIE ettevõtte tegevuses osaleva abikaasana;
- viisa alusel töölepinguga töötajana.

Käsundus- ja töövõtulepingu alusel töötajale ning FIEdele ei ole võimalik töötingimuste ajutise kergendamise TVL-i väljastada.

TVL P21 andmekoosseisu on lisatud arsti poolt täidetav kohustuslik vabatekstiväli “Info tööandjale töötingimuste kohandamiseks”, mis on nähtav töötajale, tööandjale ning Eesti Töötukassale.

- Vabatekstiväljal kirjeldab raviarst soovitud töötajale ja tööandjale töökorralduse ja/või töökeskkonna kohandamiseks kergendatud tingimustel töötamise perioodiks.
- Vabatekstiväljale ei tohi sisestada patsiendi delikaatseid isikuandmeid, nt. patsiendi diagnoosi.
- Patsiendi terviseisundi muutudes on iga järgnevat P21 järglehte väljastades võimalik vabatekstiväljal olevat infot muuta.
- Kergema töö tingimuste tekstivälja täitmisel on P21 järglehte väljastaval arstil võimalik konsulteerida HVA haiglas töötava töötervishoiuarstiga e-konsultatsiooni teel.

3.2. E-konsultatsiooni küsiva raviarsti tegevused

Enne e-konsultatsiooni tuleb patsiendilt küsida nõusolekut e-konsultatsiooni tegemiseks ning täpsustada asutus, kes e-konsultatsioonile vastab.

- E-konsultatsiooni küsiv raviarst hindab patsiendi terviseisundi vastavust e-konsultatsioonile suunamise tingimustega ning koostab [metoodika määruse lisas](#) kirjeldatud nõuetele vastava e-konsultatsiooni SK.
- E-konsultatsiooni küsiv raviarst veendub patsiendi ning tema tööandja kontaktandmete õigsuses, vajadusel täpsustab need ja informeerib patsienti võimalusest, et nii tema kui tema tööandjaga võidakse järgneva 15 tööpäeva jooksul võtta ühendust töötervishoiuarsti vastuvõtu aja kokkuleppimiseks (kui suunamise põhjus on TVL P17 või P21 väljastamine).
- E-konsultatsiooni küsiv raviarst edastab SK TIS-i, millele konsulteeriv töötervishoiuarst peab vastama 15 tööpäeva jooksul.

- Raviprotsessi jälgijaks jääb töötervishoiuarsti e-konsultatsioonile suunanud raviarst (ravi ülevõtmine on võimalik vaid PERH kutsehaiguste ja töötervishoiu keskkuses).

3.3. E-konsultatsioonile vastava töötervishoiuarsti tegevused

- E-konsultatsioonile vastav töötervishoiuarst hindab, kas e-konsultatsioonile suunamine ja SK vastavad [metoodika määruse lisas](#) sätestatud nõuetele ning vastutab SKV koostamise ja TIS-i saatmise eest.
- SKV peab TIS-i edastama 15 tööpäeva jooksul alates SK jõudmisest TIS-i.
- Juhul kui SK-l olev info ei ole e-konsultatsioonile vastavale töötervishoiuarstile piisav, et hinnata patsiendi töötingimuste kohandamise vajadust ja/või anda raviarstile soovitusel patsiendi töötingimuste kohandamiseks (TVL P17 ja P21 korral), on tal võimalik 15 tööpäeva jooksul rakendada teenuseid koodidega 4512A või 4514A ja/või 4513A või 4515A.

Tervishoiuteenuse nimetus	Kood
Töötervishoiuarsti vastuvõtt patsiendi terviseseisundi täpsustamiseks	4512A
Töötervishoiuarsti kaugvastuvõtt patsiendi terviseseisundi täpsustamiseks	4514A
Töötervishoiuarsti vastuvõtt patsiendi töötingimuste täpsustamiseks	4513A
Töötervishoiuarsti kaugvastuvõtt patsiendi töötingimuste täpsustamiseks	4515A

Teenuste koodidega 4512A, 4513A, 4514A ning 4515A osutamise eelduseks on patsiendi raviarsti poolt hinnatud vajadus rakendada töötervishoiuarsti e-konsultatsiooni teenust koodiga 3029 või 3039 patsiendi terviseseisundi hindamiseks ja/või patsiendi töötingimuste kohandamise vajaduse väljaselgitamiseks TVL P17 või P21 väljastamisel (sel juhul saab e-konsultatsiooni suunata vaid HVA haiglas töötavale töötervishoiuarstile).

Töötervishoiuarsti e-konsultatsiooni rakendamise tingimused (seisundid, millal teenust rakendatakse, saatekirja ja saatekirja vastuse nõuded) on kokku lepitud Eesti Perearstide Seltsi ja Töötervishoiuarstide Seltsi vahel ning on kirjeldatud sotsiaalministri 19.01.2007 määruses nr 9 "Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse Eesti Haigekassa poolt üle võtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise metoodika" [lisas nr 65.](#)

3.3.1. Töötervishoiuarsti vastuvõtt patsiendi terviseseisundi täpsustamiseks

Juhul kui töötervishoiuarst vajab e-konsultatsiooni SKV vormistamiseks (e-konsultatsioonile suunamise näidustuse TVL P17 või P21 korral) täiendavat patsiendi poolset informatsiooni

patsiendi tervise seisundi täpsustamiseks, küsib töötervishoiuarst patsiendilt sobiva info küsimise teostamise viisi (kaugvastuvõtt telefoni teel või kontaktvastuvõtt), lepib kokku aja ning dokumenteerib patsiendi nõusoleku asutuse infosüsteemis. Seejärel toimub vastuvõtt töötajaga kokkulepitud ajal ja viisil. Töötervishoiuarst kannab raviarvele vastava teenusekoodi 4512A või 4514A.

3.3.2. Töötervishoiuarsti vastuvõtt patsiendi töötingimuste täpsustamiseks

Juhul kui töötervishoiuarst vajab e-konsultatsiooni SKV vormistamiseks (e-konsultatsioonile suunamise näidustuse TVL P17 või P21 korral) täiendavat informatsiooni patsiendi töötingimuste täpsustamiseks, et anda erialaspetsiifiline hinnang töötingimuste kohandamise vajaduse kohta, võtab töötervishoiuarst ühendust patsiendi tööandjaga ja küsib patsiendi tööandjalt sobiva info küsimise teostamise viisi (kaugvastuvõtt telefoni teel või kontaktvastuvõtt), lepib kokku aja ning dokumenteerib kokkulepped asutuse infosüsteemis. Seejärel toimub konsulteerimine tööandjaga kokkulepitud ajal ja viisil. Töötervishoiuarst kannab raviarvele vastava teenusekoodi 4513A või 4515A.

3.4. E-konsultatsiooni SKV liigid ning vormistamise nõuded

E-konsultatsiooni tulemusena saab e-konsultatsiooni SK koostanud raviarst 15 tööpäeva jooksul SKV, mille vastusel on kolm varianti: „E-konsultatsioon“, „E-konsultatsioon ravi ülevõtmisega“ või „Tagasilükkamine“.

3.4.1. SKV „E-konsultatsioon“

E-konsultatsiooni vastuse korral antava saatekirja vastusel tuleb 15 tööpäeva jooksul esitada:

- Töökeskkonna ja/või töökorralduse kohandamise kirjeldus ja töötamise piirangud.
- Diagnoosi või selle hüpoteesi kood ja nimetus RHK 10 klassifikatsiooni alusel.
- Tervisehäire seos tööga.
- Töökorralduse soovitus töötajale ja tööandjale.
- Vajaduse korral ravisoovitused ja patsiendi edasise jälgimise soovitus.
- Muud spetsiifilised juhtumi käsitlemise soovitus (nt töötukassa meetmete rakendamise soovitus).

Töötervishoiuarsti e-konsultatsioonile suunamisel TVL P21 väljastamise korral tuleb e-konsultatsiooni vastuse korral antavale SKV-le märkida kas:

- Kohandatud tingimustes töötamine on lubatud.

- Kohandatud tingimustes töötamine ei ole lubatud.

E-konsultatsioonile suunanud raviarst jääb patsiendi raviprotsessi jälgima.

3.4.2. SKV „E-konsultatsioon ravi ülevõtmisega“

E-konsultatsiooni korral ravi ülevõtmine on võimalik ainult kutsehaiguste erialal TTO poolt, kellel on Tervisekassaga sõlmitud ravi rahastamise leping kutsehaiguste erialal (PERH kutsehaiguste ja töötervishoiu keskus). Ravi ülevõtmine ei ole võimalik TVL P21 väljastamise korral.

E-konsultatsioonile vastav töötervishoiuarst määratleb vastuvõtule tulemise kiiruse ning korraldab patsiendile aja vastuvõtule ja/või uuringutele või protseduuride tegemiseks.

E-konsultatsiooni korral ravi ülevõtmisega (e-konsultatsiooni vastuse liik vastavalt vastuvõtt seitsme päeva jooksul, 8-42 päeva jooksul, rohkem kui 42 päeva pärast) tuleb saatekirja vastusel esitada:

- Eriarsti vastuvõtule tulemise kuupäev ja koht.
- Vastuvõtule tulemiseks eelnevalt vajalik lisainfo.

3.4.3. SKV „Tagasilükkamine“

Mittesobiv saatekiri. Saatekirja tagasilükkamisel tuleb SK koostajale esitada põhjendus SK tagasilükkamiseks.

4. Raviarve esitamine

4.1. E-konsultatsiooni teenuse märkimine raviarvele

- Peale e-konsultatsioonile vastamist või patsiendi ülevõtmist esitab vastanud asutus e-konsultatsiooni küsinud asutusele teenuse eest tasumiseks arve (raviarvel teenusekood 3029 või 3039). E-konsultatsiooni küsinud asutus veendub, et teenust osutati nõuetekohaselt ja tasub arve.
- E-konsultatsiooni küsinud asutus kannab teenuse koodiga 3029 või 3039 raviarvele ja esitab selle tasumiseks Tervisekassale. Tagasilükatud e-konsultatsiooni eest arvet ei esitata.

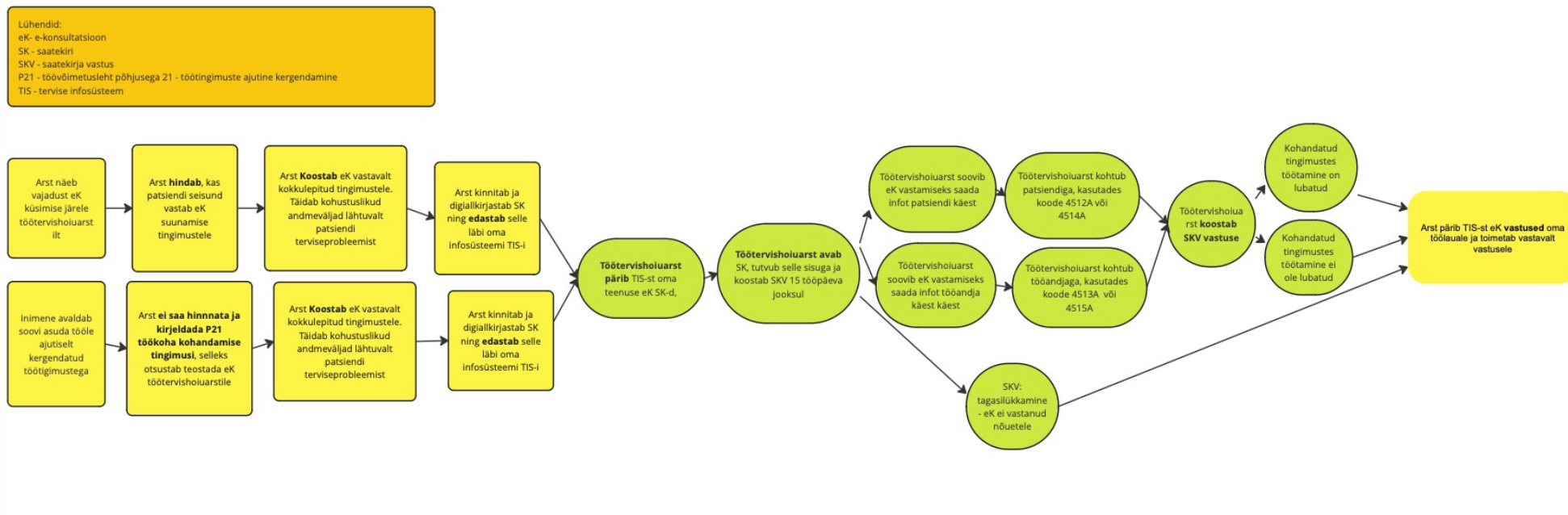
4.2. TVL P17 või P21 väljastamisel rakendatud töötervishoiuarsti vastuvõttude märkimine raviarvele

- Teenuste koodidega 4512A-4515A rakendamisel esitab e-konsultatsioonile vastanud asutus selleks ambulatoorse raviarve Tervisekassale.
- Kui e-konsultatsioonile vastamiseks on vajalik teostada vastuvõtt patsiendi terviseseisundi täpsustamiseks, kannab e-konsultatsioonile vastanud asutus raviarvele vastava teenusekoodi 4512A või 4514A ning esitab selle tasumiseks Tervisekassale.
- Kui e-konsultatsioonile vastamiseks on vajalik teostada vastuvõtt patsiendi töötingimuste täpsustamiseks, kannab e-konsultatsioonile vastanud asutus raviarvele vastava teenusekoodi 4513A või 4515A ning esitab selle tasumiseks Tervisekassale.
- Raviarvele märgib töötervishoiuarst RHK-10 diagnoosi koodi Z10.0 - töötervishoiualane läbivaatus.

5. Teenuse jälgimine

- Töötervishoiuteenuse osutaja esitab 2024. aasta jooksul kord kvartalis Tervisekassale isikupõhiselt dokumentatsiooni töötervishoiuarsti vastuvõtu raames läbiviidud tegevuste kohta. Kogutavad andmed täpsustab Tervisekassa teenuseosutajatele 2024. aasta suvel.
- Töötervishoiuarsti e-konsultatsioonile suunanud pere- ja eriarstid esitavad 2024. aasta jooksul kord kvartalis Tervisekassale dokumentatsiooni katseprojekti raames läbiviidud e-konsultatsioonide kohta. Kogutavad andmed täpsustab Tervisekassa teenuseosutajatele 2024. aasta suvel.
- Tervisekassa jälgib jooksvalt teenuse rakendumist läbi raviarvete, hindab teenuse mõju 2024. aasta jooksul ja teeb katseprojekti raames kogutud teenuseosutajate tagasiside põhjal ettepanekud teenuse edasiseks korraldamiseks.

LISA 1

Joonis 1. Töötervishoiuarsti e-konsultatsioonile suunamisel ning vastamisel teostatavad tegevused.

Dokumendi versioonid

Versioon	Aeg	Koostaja	Muudatused
1.	15.05. 2024	Tervisekassa	